

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Forsvarsministeriet skal hermed orientere Finansudvalget om, at der for to tiltrådte aktstykkeprojekter forventes forsinkelser i anskaffelsen af det omhandlede materiel. Det drejer sig om forsinkelser på akt. 155 af 21. juni 2007 og akt. 11 af 22. oktober 2009. Begge anskaffelser forventes gennemført inden for den forudsatte økonomiske ramme i aktstykkerne.

Orientering vedrørende akt. 155 af 21. juni 2007 om anskaffelse af moderne datatransmissionsudstyr.

Finansudvalget tiltrådte ved akt. 155 af 21. juni 2007, at Forsvaret anvender ca. 222 mio. kr. (2007-pl) til anskaffelse af moderne datatransmissionsudstyr.

Projektet omfatter anskaffelse af moderne datatransmissionsudstyr (Link 16 dataprotokol) til Forsvarets C-130J transportfly, standardhelikopter samt luftoperationscentre (mobile og stationære). Derudover omfatter projektet en udbygning af den værnfælles, jordbaserede infrastruktur, herunder en containerløsning, med henblik på fortsat understøttelse af materielkapaciteter udstyret med Link 16-systemer.

Det fremgår af aktstykket, at projektet indledningsvis var påregnet afviklet i perioden 2007-2011, men at den endelige afvikling først ville blive fastlagt, når der blev indgået kontrakter på det udstyr, der indgår i projektet.

Hovedparten af projektet er implementeret. Selve Link 16-udstyret blev leveret og operativt ibrugtagning påbegyndt i perioden til og med medio 2013.

Finansudvalget blev ved forsvarsministerens brev af 28. september 2015 orienteret om, at den tilhørende anskaffelse af en containerløsning til understøttelse af en mere fleksibel ope-

rativ mobilitet i Link 16 systemet var blevet forsinket, så den samlede anskaffelse først forventedes gennemført i 2016.

De nødvendige indbygninger i containerløsningen for ca. 3 mio. kr. (2016-pl), som udføres på Forsvarets Hovedværksteder, gennemføres imidlertid med yderligere forsinkelse som følge af nødvendige produktionskapacitetsprioriteringer på Forsvarets Hovedværksteder. Containerløsningen forventes nu gennemført og overdraget i 2018.

Da hovedformålet med aktstykket – anskaffelse af moderne datatransmissionsudstyr (Link 16 dataprotokol) – er gennemført og aktstykkeprojektet derfor i al væsentlighed er afsluttet, lader Forsvaret derfor containerløsningen udgå af den samlede aktstykkeanskaffelse, og anskaffelsesprojektet afsluttes. Containerløsningen vil blive gennemført senere som en selvstændig anskaffelse. Det bemærkes, at der ved projektafslutningen vil være et mindreforbrug i forhold til den afsatte aktstykkeramme.

Orientering vedrørende akt. 11 af 22. oktober 2009 om NATO Air Command and Control System (ACCS)

Finansudvalget tiltrådte ved akt. 11 af 22. oktober 2009, at Forsvaret anvender 333,4 mio. kr. (2009-pl) til etablering af it-systemdelen ved CARS Karup. CARS Karup er betegnelsen for kombinationen af et overordnet luftoperationscenter – Combined Air Operation Centre (CAOC) og en radarstation – Air Control Centre/Recognized Air Picture Production Centre/Sensor Fusion Post (ARS), samplaceret på Flyvestation Karup. CARS Karup indgår i NATO Air Command and Control System (ACCS).

Den af NATO finansierede del af udgiften udgør 262,4 mio. kr. (2009-pl). De resterende 71 mio. kr. (2009-pl) finansieres nationalt.

ACCS-projektet blev vedtaget af det Nordatlantiske Råd i maj 1994, og har til formål at fungere som et fuldt integreret og interoperabelt kommando- og kontrolsystem, hvor planlægning, iværksættelse, udførelse og kontrol af alle former for luftoperationer integreres. ACCS vil dermed indgå som et vigtigt led i NATO krisestyring. Målet med ACCS-projektet i Danmark er at etablere CARS Karup på Flyvestation Karup.

Systemdelen i ACCS er softwareintensiv med væsentlige softwaresystemleverancer, der er udviklet specielt til formålet. NATO koordinerer projektet i forhold til leverandørerne. Dan-

mark har ikke direkte mulighed for at påvirke leverandørernes overholdelse af fastsatte tidsplaner.

Af akt. 11 af 22. oktober 2009 fremgår, at det blev forventet, at CARS Karup ville være klar til ibrugtagning i 2013 og fuldt operationsdygtigt i 2014.

Finansudvalget blev ved forsvarsministerens brev af 28. september 2015 orienteret om, at projektet gennemføres med forsinkelse, dels som følge af projektets kompleksitet, dels som følge af involvering af mange underleverandører. Det blev bemærket, at aktstykket blev vedtaget med den næsthøjeste risikovurdering vedrørende den tekniske løsning og med følgende bemærkninger: *ACCS-projektet er kompliceret og softwareintensivt med talrige aktører, industriinteresser og leverandører. Trods NATO indledende godkendelse af softwareproduktet udestår fortsat vanskelige dele i udviklingen og integreringen af systemsoftwaren. Der vurderes risiko for yderligere forsinkelser.* CARS Karup forventedes på daværende tidspunkt i fuld operativ drift senest i 2017.

ACCS-projektet gennemføres imidlertid med yderligere tidsmæssig forsinkelse. ACCS-systemet i CARS Karup gennemgår for nærværende fortsat integration og test jævnt før kontrakten, som styres af NATO Communications and Information Agency (NCIA). Der er i testfasen fundet en række fejl, hvis udbedring giver yderligere forsinkelser.

Fra juni 2017 gennemføres uddannelse af operatører m.fl., hvorefter systemet kan ibrugtages. I modsætning til tidligere planlagt, opererer projektet nu med løbende overlevering af de tekniske funktioner i ACCS-systemet som grundlag for, at CARS Karup kan overgå til fuld operativ drift (Full Operational Capability). Full Operational Capability vil blive erklæret, når enheden vurderes klar til at operere under krise og krig, forventeligt ved udgangen af 2019. ACCS-projektet forventes endeligt afsluttet i 2020.

Sidste nationale betalinger på i alt ca. 31,4 mio. kr. afholdes inden for rammen på aktstykket, og forventes fordelt med ca. 14,0 mio. kr. i 2016, ca. 10,4 mio. kr. i 2017 og ca. 7,0 mio. kr. i 2018.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen